

Programación didáctica

CPI de ATIOS
Valdoviño

Curso *23-24*

Xefe/a de departamento:

Cristina Martínez Romero/ substituída por Mª Eugenia Fornos Espiño

Membros do departamento

Carla Vázquez Estraviz

M^a del Carmen Hermida García

Juán Ramón Alonso García

Mª Inmaculada Fernández Bocelo

Ana Sanmartín Castro

Santiago Cadarso Vázquez

Guillermo Gómez Iglesias

Carmen Barro Sueiras

Alicia Vázquez Méndez

Eva Couce Coba

Marina Pernas Marín

A) Introducción / Xustificación

Neste documento o Departamento de Orientación do CPI Atios presenta a programación prevista para levar a cabo no curso 23/24, tendo en conta a lexislación vixente ó respecto, as instrucións da Dirección Xeral, as necesidades e características reais do centro así como a súa situación actual, e tendo en conta tamén as reflexións levadas a cabo na memoria do pasado curso. Esta programación inclúe as accións previstas tanto no propio centro como no centro que ten adscrito este departamento, é dicir o CRA "O Esquíó".

Esta programación terá carácter aberto e flexible, necesario para adaptarse ás necesidades que podan ir xurdindo ó longo do curso en materia de orientación.

B) Obxectivos

Como obxectivos principais para este curso propoñemos os seguintes, que consideramos como obxectivos xerais da Orientación e a ter en conta dun xeito permanente:

- Resalta-los aspectos orientadores da educación, atendendo o contorno real onde vive o alumnado, ó futuro que lles espera, favorecendo a adquisición de aprendizaxes máis funcionais, de modo que o CPI e o CRA aporten realmente "Educación para a vida".
- Contribuír á personalización da educación favorecendo o desenvolvemento de tódolos aspectos da persoa, contribuíndo a unha educación individualizada.
- Axusta-la resposta educativa ás necesidades particulares do alumnado, mediante as oportunas adaptacións curriculares e metodolóxicas.
- Favorece-los procesos de madurez persoal, do desenvolvemento da propia identidade e do sistema de valores.
- Previr as dificultades de aprendizaxe e asistilas cando cheguen a producirse.
- Contribuír á adecuada relación entre os distintos integrantes da comunidade educativa, profesorado, alumnado e familias, así como entre a comunidade educativa e o contorno social.
- Atende-la diversidade de todo o alumnado, axustando a práctica educativa ás súas necesidades e intereses.
- Propicia-lo traballo cooperativo do profesorado.
- Favorece-la experimentación con novos métodos de ensino-aprendizaxe; potencia-la innovación educativa e a formación do profesorado.
- Atende-las necesidades de asesoramento do alumnado e das súas familias sobre aspectos que atinxen ó seu futuro académico e profesional.
- Impulsa-la acción tutorial; revisa-lo Plano de Acción tutorial e coordina-la actuación das/dos titoras/es.

- Revisa-lo Plano de orientación académica e profesional e coordina-las actividades necesarias para levalo a cabo.
- Dispoñe-las medidas axeitadas para atender á diversidade do alumnado: medidas de reforzo educativo, adaptacións curriculares, programas de atención á diversidade...

Este curso queremos volver a introducir un obxectivo de maneira explícita referido a coeducación e a educación na igualdade, que é participar no desenvolvemento e concreción do Plan de igualdade promovendo os valores de respecto e igualdade de dereitos e oportunidades para homes e mulleres, sensibilizar ao alumnado sobre a gravidade e as consecuencias negativas que ten a violencia de xénero sobre as persoas que a sofren, proporcionar recursos específicos que favorezan a educación para a igualdade de oportunidades...

C) Planificación xeral

A.- Metodoloxía e Organización

O Departamento de Orientación actuará da seguinte forma:

- 1.- O D.O. propondrá as actividades de orientación e titoría do CPI e asesorará ó CRA adscrito neste temas; así mesmo coordinará á aplicación destas actividades no CPI. Para levar a cabo estas tarefas colaborará con:
  - Equipo Directivo: a través do Xefe de estudos con quen planificará e dirixirá estas actividades. Con este obxectivo, levaranse a cabo tódalas reunións con el que sexan pertinentes.
  - Departamentos Didácticos, a través da Comisión de Coordinación Pedagóxica onde están tódolos Departamentos representados por medio dos seus xefes de Departamento.
  - Titores/as, a través das reunións periódicas que sexan necesarias. Estas reunións faranse preferentemente por niveis, é dicir xuntando as persoas titoras dun mesmo nivel educativo e así propiciando a coordinación entre elas.
- 2.- As persoas titoras formularán propostas para incluír no PAT (Plano de Acción Titorial) e no POAP (Plano de orientación académica e Profesional). Este curso seguiremos traballando actividades que promovan a igualdade de xénero e o respecto a toda a diversidade afectivo-sexual.
- 3.- A xefa do D.O., as profesoras de Pedagogía Terapéutica e o profesor de Audición e Linguaxe organizarán as medidas de atención á diversidade xunto coas Xefas de estudio. As profesoras de Pedagogía Terapéutica e o profesor de Audición e Linguaxe planificarán ás actividades a levar a cabo co alumnado que presente Necesidades Específicas de apoio educativo, en colaboración coas/cos titoras/es e co resto do profesorado que lles imparte clase. Neste curso contamos cun profesor de AL, unha profesora de PT de EI e EP e unha profesora de PT de ESO. Ademais destes profesionais con praza definitiva no centro, este ano contamos cunha segunda PT que

está no centro atendendo preferentemente a alumnado con deficiencia motórica. O CRA de Valdoviño conta cunha mestra especialista en Audición e Linguaxe. As profesoras de E. Primaria que contan coa especialidade de AL realizarán traballo de AL durante os tempos que non sexan necesarias nas súas titorías

4.- A orientadora, as profesoras de PT e o profesor de AL reuniránse unha vez por mes para favorecer o intercambio de información e a acción coordinada das principais persoas implicadas na orientación. E as reunións do DO ó completo, é dicir, membros con destino no centro e representante do CRA faranse unha vez ó trimestre. A orientadora reunirase coa representante de orientación do CRA unha vez por trimestre así como as veces que sexa necesario .

5- Con respecto ó centro adscrito, a orientadora dedicará unha parte do seu horario para tratar as súas necesidades principais, existindo flexibilidade neste horario para adaptarse as circunstancias e necesidades tanto do propio centro como do centro adscrito.

B.- Liñas Prioritarias de acción para este curso

. Revisa-las necesidades do Departamento, e seguir dotándoo do material preciso para levar a cabo tarefas de avaliación psicopedagóxica, acción tutorial, orientación académica, transición á vida adulta, material de apoio, xogos educativos, completar o equipamento informático. Do presuposto inicial do departamento de 1000 tentarase mercar unha proba psicométrica imprescindible para o desempeño da función orientadora e que abarcará todo o orzamento.

. Revisa-lo Plano de Acción Tutorial e introducir as modificacións que se estimen oportunas. Como os pasados cursos, este ano faranse reunións periódicas por niveis cos titores da ESO, e nestas reunións iranse determinando as liñas a seguir nas titorías segundo vaian aparecendo necesidades ó longo do curso, sempre tendo como referencia as liñas xerais do PAT. En principio pretendemos seguir colaborando coa Guardia Civil dentro do Plan de convivencia e mellora da seguridade. Tamén pretendemos seguir colaborando coas FFAA, cos profesionais de Querote máis, coa educadora familiar dos Servizos Sociais do Concello, con profesionais doutros centros educativos... Como xa dixemos antes pretendemos impulsar o Plan de igualdade dende o PAT, elaborando un banco de recursos para todos os niveis coa finalidade de traballar nas aulas estes aspectos.

. Continuar co Plano de Orientación Académica e Profesional tal como se fixo os cursos pasados, pero engadir novas actividades, recursos, estratexias..., intentando mellorar a formación e información dos distintos sectores da Comunidade Educativa nestes aspectos. Dentro deste Plan organizaremos como tódolos cursos unha visita ós centros que lles interesan para o alumnado de 4º de ESO coa finalidade de que coñezan os institutos da zona ós que suelen acudir. Tamén queremos impulsar a participación das nenas nas actividades STEAM.

. Asesorar á Comisión de Coordinación Pedagóxica nos temas de índole pedagóxico/didáctico que vaian xurdindo.

. Analiza-las necesidades educativas do alumnado do CPI e do Centro Adscrito a el, facendo a correspondente avaliación psicopedagóxica cando sexa preciso. Creemos necesario determinar que cando unha avaliación psicopedagóxica sexa solicitada a finais do curso escolar por unha persoa titora e por limitacións de tempo sexa necesaria facela o curso seguinte é preciso que a nova persoa titora do neno ou nena, (se é o caso) confirme a necesidade de facerlle esta

avaliación psicopedagóxica.

. Asesorar ós Departamentos Didácticos para pór en marcha as actividades de reforzo educativo para o alumnado que o precise.

. Asesorar ó profesorado para o desenvolvemento das Adaptacións Curriculares cos/coas alumnos/as con Necesidades Educativas Especiais. En principio este curso temos que elaborar cinco AC en E. Primaria e catorce en ESO, e ningunha no CRA.

. Atender e asesorar individualmente ó alumnado que o solicite.

. Asesorar ás familias e implicalas nas tarefas do centro e do colexio.

. Colaborar co profesorado e co equipo directivo para poder levar á cabo todas estas tarefas e para dar resposta axeitada entre todos ás necesidades que vaian xurdindo.

V.- ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN

A nosa intervención decorre en 3 ámbitos, que desenvolvemos a continuación:

A.- Apoio o Proceso de Ensino/Aprendizaxe

B.- Plano de acción tutorial

C.- Plano de orientación académica e profesional

A.- Apoio o Proceso de Ensino/Aprendizaxe

1)Obxectivos

A- A NIVEL DE CENTRO

-Participar, se é o caso, na revisión do PEC atendendo principalmente ás medidas de atención á diversidade.

B- A NIVEL DE PROFESORADO

-Asesorar sobre criterios metodolóxicos que poden previr dificultades de aprendizaxe

-Asesorar sobre a forma de intervir con alumnado de baixo rendemento

-Asesorar sobre a elaboración de adaptacións curriculares

-Asesorar sobre avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe

-Asesorar sobre entrevistas e reunións con familias

-Asesorar na valoración do aprendizaxe do alumnado

C- A NIVEL DE ALUMNADO

-Colaborar na avaliación inicial

-Levar a cabo a avaliación psicopedagóxica cando sexa preciso

-Levar a cabo actividades de recuperación, reforzo a adaptación curricular cando sexa preciso

D- A NIVEL DE FAMILIA

- Axudar á familia a coñecer o novo Sistema Educativo
- Proporcionar á familia do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo as orientacións que sexan pertinentes
- Implicar á familia no proceso de aprendizaxe dos seus fillos

2) Metodoloxía

A través da Comisión de Coordinación Pedagóxica a xefa do Departamento colaborará e asesorará os Departamentos Didácticos. E en casos concretos, asesorará directamente ó Departamento cando este se reúna e así o requira.

As profesoras de Pedagogía Terapéutica e o profesor de AL intervirán directamente co alumnado que o precise; ás veces estas profesoras acudirán ás clases para dedicar unha atención máis individualizada a algúns alumnos e alumnas e outras veces sacarán ó alumnado fóra da aula para afianzar coñecementos básicos imprescindibles para poder adquirir outros posteriores.

A xefa do Departamento, as profesoras de Pedagogía Terapéutica e o profesor de AL contactarán coas familias dos/das alumnos/as que presenten algunha dificultade, e con aquelas que o soliciten.

A xefa do Departamento de Orientación realizará as avaliacións psicopedagóxicas daquel alumnado que se determine e realizará o respectivo informe, previo a aplicación das medidas correspondentes.

A xefa do D.O. asesorará, nos temas pedagóxicos á Comisión de Coordinación Pedagóxica que se reunirá polo menos unha vez ó mes.

A representante do centro adscrito demandarán á xefa do departamento a avaliación psicopedagóxica daquel alumnado que manifeste dificultades de aprendizaxe.

A xefa do DO e a PT da ESO asistirán ás sesións da avaliación do alumnado da ESO, nas cales terá voz pero non voto. A orientadora e os profesores de PT e AL acudirán ás sesións de avaliación de EI e EP. A profesora de PT que atende preferentemente alumnado con deficiencias motóricas, acudirá as sesións de avaliación dos grupos onde están integrados estes alumnos. Posteriormente trataremos os temas falados nestas avaliacións que teñan que ver coa orientación nunha reunión do DO.

3) Actividades

A- 1º TRIMESTRE

- Ø Estudiar e analizar as necesidades do centro e adscrito
- Ø Estudiar aqueles casos de alumnado con necesidades educativas especiais. Ver se teñen ACIs; e se non ver a necesidade ou non de facerlla
- Ø Analizar as demandas dos profesores referidas ó alumnado con problemas de aprendizaxe ou de calquera outra índole

- Ø Dotar ó DO do material e recursos necesarios para levar a cabo a avaliación psicopedagóxica daquel alumnado que o precise
- Ø Inicia-la avaliación psicopedagóxica daquel alumnado con maiores problemas de aprendizaxe
- Ø Asesorar ó profesorado sobre medidas específicas de atención á diversidade de carácter ordinario

B- 2º TRIMESTRE

- Ø Continuar coa avaliación psicopedagóxica do alumnado que a precisen
- Ø Revisar a efectividade das medidas de reforzo para o alumnado con algúns problemas de aprendizaxe; se non son efectivas propoñer outras
- Ø Facer un seguimento daquel alumnado que sigan un programa de AC

C- 3º TRIMESTRE

- Ø Análise dos resultados obtidos polo alumnado que segue un programa de AC. Facer propostas de mellora naqueles casos en que non se consigan alcanzar os obxectivos previstos
- Ø Facer si é necesario as valoracións do alumnado de 6º de primaria e os seus correspondentes informes para posibilitar que estén exentos de cursar a materia de segunda lingua estranxeira

B.- Plano de acción tutorial

Un dos nosos obxectivos prioritarios, como antes apuntabamos, é o desenvolvemento dun plano de acción tutorial consensuado polo profesorado que desempeña funcións de tutoría, a Comisión de Coordinación Pedagóxica, o Departamento de Orientación e o Equipo Directivo.

1) Metodoloxía

Û Para a súa elaboración:

A principios de curso organizaranse reunións por niveis dos titores da ESO. Nestas reunións planificaranse as tutorías do curso, tendo como base as liñas xerais marcadas polo PAT e tendo en conta as características e necesidades particulares do nivel e do grupo.

Û Para o seu desenvolvemento

Os titores desenvolverán as actividades planificadas nas súas sesións de tutoría. Periodicamente volverán a reunirse coa orientadora e o xefe de estudos para revisar o proceso e realizar as modificacións que se estimen oportunas, ou para dar resposta as

necesidades e imprevistos que vaian xurdindo.

Os ámbitos de actuación do Plano de Acción Titorial (PAT) serán os seguintes:

- + Alumnas/os considerados individualmente
- + O Grupo Clase
- + O Equipo Docente
- + As familias

2) Obxectivos

Sempre tendo en conta o obxectivo primordial da educación que é o desenvolvemento integral da persoa, dividiremos os obxectivos en xerais e específicos referidos a cada un dos ámbitos de actuación.

Obxectivos Xerais

- 4 Optimizar o desenvolvemento psicosocial do alumnado.
- 4 Personalizar os procesos de Ensino/Aprendizaxe.
- 4 Coordinar a acción educativa do Equipo Docente.
- 4 Asesorar e axudar o alumnado na súa autoorientación
- 4 Colaborar coas familias no seu labor educativo.

P.A.T. de EDUCACIÓN INFANTIL

1.- OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

Dende as tutorías de Educación Infantil, traballamos os seguintes obxectivos relacionados coa adaptación, actitude e socialización:

ACTITUDINAIS:

- Adaptarse aos espazos, rutinas e horarios.
- Manifestar gañas de aprender e implicarse no traballo.
- Mostrar unha actitude positiva na relación co profesorado e o alumnado.

CONCEPTUAIS E PROCEDIMENTAIS:

- Coñecer e respectar as normas de funcionamento e relación.
- Coñecer e aplicar as normas básicas de hixiene.
- Coñecer e aplicar distintas estratexias de resolución de conflitos.
- Coñecer e practicar hábitos de alimentación adecuados.
- Coñecer e aplicar estratexias para manter a orde e a limpeza nos distintos espazos e materiais.
- Coñecer e aplicar as normas do plano de prevención e de seguridade en xeral.

Tomaremos nota nun rexistro, onde se especificarán máis estes obxectivos.

2.- PLAN DE ACOLLIDA

FINAL DO CURSO ANTERIOR

- No mes de xuño, o alumnado de novo ingreso acudirá ó centro, na hora do recreo, acompañados polas familias.
- Realización dunha xuntanza previa ó inicio das clases, colectiva, coas familias onde se lles dará a documentación oportuna, e información de tipo xeral como aspectos sobre a roupa e calzado axeitado, identificación da mesma, merenda, xoguetes, funcionamento da cooperativa escolar.

ANTES DE COMENZAR AS CLASES

- Facilitar información escrita as familias con datos de incorporación, horario, etc.
- Estudio da documentación existente sobre o alumnado escolarizado noutros centros e que se incorporen a este colexio.

PRIMEIROS DÍAS DE CLASE

- Flexibilidade no horario, acudirán en grupos de 5 ou 6 nenos novos cada día.
- Facilitar progresivamente o alumnado o coñecemento da súa aula, dos servizos, zonas de recreo e do resto do centro.
- Facilita-lo coñecemento do alumnado entre si, o seu lugar na clase, a identificación das súas cousas.
- Entrevista persoal con cada familia na que se cumprimentará un cuestionario dirixido a obter información relevante sobre cada alumno/a.
- Avaliación inicial por parte da titoría.

3-ACTIVIDADES

COS ALUMNOS			
INDIVIDUALMENTE	Responsable	EN GRUPO	Responsable
- Acolllida de cada alumno/a da forma o máis personalizada posible facilitándolle o período de adaptación segundo as súas características.	Titor/a	- Facilitar progresivamente ós alumnos/as o coñecemento da súa aula, dos servicios, zonas de recreo e do resto do centro.	Titor/a
- Cumprimentar a documentación dos alumnos	Titor/a	- Facilita-lo coñecemento dos alumnos entre si, o seu lugar na clase e a identificación das súas cousas.	Titor/a
- Realización da avaliación inicial dos alumnos. Prevención e detección de déficits aptitudinais. Detección das necesidades específicas .	Titor/a D. Orientación	- Desenvolvemento de actividades que potencien valores e actitudes: sinceridade, xenerosidade, respecto, orden , limpeza, ...	Titor/a Profesores
- Organización a principio de curso das medidas de atención á diversidade que fosen precisas.	Titor/a Xefe de estudos D. Orientación	- Desenvolvemento de habilidades básicas de interacción social: <ul style="list-style-type: none"> • Sorrir. Saudar. Pedir e facer favores. • Habilidades para facer amigos: Cooperar e compartir. Pedir axuda. Unirse ó xogo de outros. • Habilidades para expresar os sentimentos: Expresar emocións. Recibir emocións. • Defender os seus dereitos. 	Titor/a Profesores
- Realización da avaliación continua de cada alumno ó longo de todo o curso, para detectar posibles necesidades educativas poñer en marcha as medidas oportunas.	Titor/a Profesores	- Actividades de educación para a saúde. Prevención de drogodependencias	Titor/a
- Cumprimenta-la documentación correspondente prescrita na normativa vixente respecto a cada alumno/a	Titor/a	- Cumprimenta-la documentación correspondente prescrita na normativa vixente respecto ó grupo de alumnos.	Titor/a
- Control de asistencia dos alumnos			

COS PAIS

INDIVIDUALMENTE	Responsable	EN GRUPO	Responsable
- Entrevista persoal con cada familia na que se cumprimentará un cuestionario dirixido a obter información relevante sobre cada alumno/a.	Titor/a	- Visita dos alumnos de novo ingreso acompañados por seus pais.	Xefe de estudos Titoras/es Orientadora
- Realización de entrevistas individuais cos pais ó longo do curso, na hora de tutoría, co fin de facer un seguimento continuo do alumnado, informando e asesorando sobre o seu fillo/a, e fomentando a colaboración familia-escola.	Titor/a	- Realización dunha xuntanza previa ó inicio das clases, colectiva, cos pais/nais dos alumnos/as para concretar como vai ser o período de acollida.	Titor/a
- Comunicar ós pais as faltas de asistencia	Titor/a	- Reunión dos pais/nais de cada grupo de alumnos/as a cada trimestre.	Titor /a

ACTIVIDADES			
DOS PROFESORES			
INDIVIDUALMENTE	Responsables	EN GRUPO	Responsables
- Planificación da acción tutorial para o presente curso.	Titor/a Orientadora	- Reunión do Xefe de estudos de Educación Primaria, profesorado do Educación Infantil e orientadora para programar a incorporación dos alumnos desta etapa.	Profesores : E. Infantil Xefe estudos de Primaria Orientadora
- Facilitar información relevante sobre as necesidades e características individuais ou do grupo a cada profesor que imparta clase a eses alumnos.	Titor/a	- Formación na acción tutorial	C.C.P.
- Formación na acción tutorial	Cada profesor		

P.A.T. de EDUCACIÓN PRIMARIA

1.- OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

- Favorecer o proceso de adaptación do alumnado sobre todo do alumnado novo no centro.
- Coñecemento e organización do novo curso.
- Valora-las características e necesidades de cada alumno/a e do grupo.
- Fomento da integración e a convivencia do alumnado a nivel de grupo e de centro educativo
- Realizar un seguimento individualizado do proceso escolar dos alumnos/a para detectar dificultades e necesidades especiais co obxecto de busca-las respostas educativas adecuadas e solicita-los oportunos asesoramentos e apoios

- Favorecer o desenvolvemento persoal do alumnado priorizando a educación en valores e actitudes positivas a través das propias vivencias dos mesmos
- Ensinar ós alumnos/as técnicas de mellora da aprendizaxe.
- Priorizar a educación en valores a través da vivencia dos mesmos.
- Coordina-la intervención do equipo de profesores/as.
- Potencia-la relación e colaboración familia.-escola

2. CONTIDOS

1. PRESENTACIÓN DO NOVO CURSO

- Acollida do profesor/a titor ó alumnado. Presentación dos novos e novas compañeiros e compañeiras. Presentación do profesorado.
- Coñecemento do centro por parte do alumnado novo .
- Organización da clase.
- Información sobre: calendario escolar, horario de titoría, actividades complementarias e extraescolares que ofrece o centro, etc.
- Particularidades do nivel educativo a desenvolver. Expectativas como grupo.

2. INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA

- NOF(normas de convivencia). Dereitos e deberes do alumnado.
- Funcións do delegado. Elección de delegado/a (3º Ciclo de Primaria)
- Elaboración dunhas normas propias de aula. Organización e distribución de responsabilidades.
- Habilidades sociais:
  - Pedir e conceder favores
  - Saúdo
  - Compartir
  - Habilidades conversacionais
  - Habilidades de solución de problemas interpersoais
  - Expresar emocións e sentimentos
  - Aceptar e rexeitar críticas
  - Como formular queixas
  - Saber dicir no
  - Saber escoitar, etc.

3. DESENVOLVEMENTO PERSOAL

- Autoconcepto e Autoestima
- Actitudes e valores (ante a diversidade, ante as persoas maiores, etc.)
- Temas transversais:
  - Educación para a saúde: drogas, alcoholismo,....
  - Educación moral e cívica.

- Educación sexual
- Igualdade entre os sexos
- Educación ambiental
- Educación do consumidor
- Educación vial

4. AXUDA Ó ESTUDIO

- Condicionantes previos:
  - Actitude ante o estudio
  - Ambiente externo
  - Hábitos
- Organización do estudio
  - Planificación
- A importancia da lectura.
- Técnicas para traballar a información escrita.
- Iniciación ó método activo de traballo intelectual
- Análise e conclusións dos resultados das avaliacións .

5. ORIENTACIÓN ACADÉMICA

- Sistema educativo
- Información sobre a ESO.

2.6- RELACIÓNS COLEXIO-FAMILIA

- Entrevistas
- Reunións grupais

3. ACTIVIDADES

COS ALUMNOS			
INDIVIDUALMENTE	Responsable	EN GRUPO	Responsable
- Acollida dos alumnos novos neste centro, facilitándolles o coñecemento da súa aula, dos servicios, zonas de recreo e do resto do centro.	Titor/a	- Presentación do novo curso: áreas e materias, horarios, axenda escolar, etc.	Titor/a Profesores
- Estudio do expediente dos alumnos e recollida de información relevante	Titor/a	- Facilita-lo coñecemento do alumnado entre si e do profesorado.	Titor/a Profesores
- Realización da avaliación inicial dos alumnos. Prevención e detección de déficits aptitudinais Detección das necesidades específicas .	Titor/a D. Orientación	- Desenvolvemento de actividades dirixidas a aprender a estudar.	Titor/a Profesores
- Organización a principio de curso das medidas de atención á diversidade que fosen precisas.	Titor/a X e f e d e estudios D. Orientación	- Desenvolvemento de actividades que potencien valores e actitudes: sinceridade, xenerosidade, respecto, orden , limpeza, ...	Titor/a Profesores
- Realización da avaliación continua de cada alumno ó longo do curso, para detectar posibles necesidades educativas dos alumnos e poñendo en marcha as medidas de atención oportunas.	Titor/a X e f e d e estudios D. Orientación Profesores	- Desenvolvemento de habilidades básicas de interacción social: <ul style="list-style-type: none"> • Sorrir. Saudar. Pedir e facer favores. • Habilidades para facer amigos e amigas: Cooperar e compartir. Pedir axuda. Unirse ó xogo de outros e outras. • Habilidades para expresar os sentimentos: Expressar emocións. Recibir emocións. • Defender os seus dereitos. 	Titor/a Profesores
- Cumprimenta-la documentación correspondente prescrita na normativa vixente respecto a cada alumno/a	Titor/a	- Actividades de educación para a saúde. Prevención de drogodependencias	Titor/a
- Control de asistencia dos alumnos/as	Titor/a	- Cumprimenta-la documentación correspondente prescrita na normativa vixente respecto ó grupo de alumnado.	Titor/a

ACTIVIDADES COS PAIS			
INDIVIDUALMENTE	Responsable	EN GRUPO	Responsable
- Entrevista da orientadora cos pais dos alumnos de novo ingreso no centro no momento de solicitar praza .	Orientadora	- Reunión dos pais/nais de cada grupo de alumnos/as ó principio de curso.	Titor/a Orientadora
- Entrevista persoal coa familia dos alumnos dirixida a obter información relevante sobre cada alumno/a e para solicitar a súa colaboración.	Titor/a	- Reunión final co grupo de pais en 6º curso de Educación Primaria	Titor/a Orientadora
- Realización de entrevistas individuais cos pais ó longo do curso, na hora de tutoría, co fin de facer un seguimento continuo do alumnado, informando e asesorando sobre o seu fillo/a , e fomentando a colaboración familia-escola.	Titor/a		
- Comunicación ós pais das faltas de asistencia .	Titor/a		

ACTIVIDADES DO PROFESORADO			
INDIVIDUALMENTE	Responsables	EN GRUPO	Responsables
- Planificación da acción tutorial para o presente curso	Titor/a Orientadora	- Reunións dos equipos docentes, a lo menos unha a á principio de curso e outra en cada trimestre, para facer a avaliación e seguimento do alumnado e avaliando as necesidades de atención que vaian xurdindo.	Xefe de estudos Titor/a Profesorado do grupo D. Orientación
- Facilitar información a cada profesor e profesora , ó principio do curso e ó longo do mesmo, das características individuais de cada alumno e alumna.	Titor/a		
- Formación na acción tutorial	Cada profesor	- Formación na acción tutorial	C.C.P.

P.A.T. de EDUCACIÓN SECUNDARIA

1.- OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

- Favorecer o proceso de adaptación do alumnado, sobre todo dos alumnos e alumnas novos no centro.
- Coñecemento e organización do novo curso.
- Valora-las características e necesidades de cada alumno/a e do grupo.
- Fomento da integración e a convivencia do alumnado a nivel de grupo e de centro educativo
- Realizar un seguimento individualizado do proceso escolar dos alumnos/a para detectar dificultades e necesidades especiais co obxecto de busca-las respostas educativas adecuadas e solicita-los oportunos asesoramentos e apoios
- Favorecer o desenvolvemento persoal do alumnado priorizando a educación en valores e actitudes positivas a través das propias vivencias dos mesmos
- Ensinar ós alumnos/as técnicas de mellora da aprendizaxe.
- Priorizar a educación en valores a través da vivencia dos mesmos.
- Realizar a orientación académica e profesional do alumnado.
- Coordina-la intervención do equipo de profesores/as.
- Potencia-la relación e colaboración familia.-escola

2- CONTIDOS

2.1- PRESENTACIÓN DO NOVO CURSO

- Coñecemento do centro por parte do alumnado novo .
- Coñecemento dos compañeiros e compañeiras e do profesorado.
- Organización da clase.
- Información sobre: calendario escolar, horario de titoría, actividades complementarias e extraescolares que ofrece o centro, etc.
- Particularidades do nivel educativo a desenvolver. Expectativas como grupo.

2.2- INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA

- NOF (normas de convivencia). Dereitos e deberes do alumnado.
- Funcións do delegado/a. Elección de delegado/a.
- Elaboración dunhas normas propias de aula.
- Habilidades sociais:
  - Habilidades conversacionais
  - Habilidades de solución de problemas interpersoais
  - Expresar emocións e sentimentos
  - Aceptar e rexeitar críticas
  - Como formular queixas
  - Saber dicir non
  - etc.

3. DESENVOLVEMENTO PERSOAL

- Autoconcepto e Autoestima
- Actitudes e valores (ante a diversidade, ante as persoas maiores, etc.)
- Temas transversais :
  - Educación para a saúde: drogas, alcoholismo,....
  - Educación moral e cívica.
  - Educación sexual
  - Igualdade entre os sexos
  - Educación ambiental
  - Educación do consumidor
  - Educación vial

4. AXUDA Ó ESTUDIO

- Condicionantes previos:
  - Actitude ante o estudio
  - Ambiente externo
  - Hábitos
- Organización do estudio
  - Planificación
- A importancia da lectura.
- Técnicas para traballar a información escrita.
- Método activo de traballo intelectual
- Preparación e realización de exames
- Comentario sobre os resultados das avaliación

2.5- ORIENTACIÓN ACADÉMICA

- Coñecemento de si mesmo:
  - Actitudes
  - Capacidades
  - Rendemento
- Información:
  - Sistema educativo
  - Optatividade
  - Saídas ó remate da ESO

3- ACTIVIDADES

ACTIVIDADES COS ALUMNOS			
INDIVIDUALMENTE	Responsable	EN GRUPO	Responsable
<ul style="list-style-type: none"> - Acollida do alumnado novo neste centro. - Estudio do expediente do alumnado e recollida de información relevante - Realización da avaliación inicial do alumnado. Detección das necesidades específicas . - Organización ó principio de curso das medidas de atención á diversidade que fosen precisas. - Entrevistas individuais co alumnado - Realización da avaliación continua de cada alumno e alumna ó longo do curso, para detectar posibles necesidades educativas dos alumnado e poñendo en marcha as medidas de atención oportunas. - Cumprimenta-la documentación correspondente prescrita na normativa vixente respecto a cada alumno/a - Control de asistencia dos alumnos/a 	Titor/a	<ul style="list-style-type: none"> - Presentación do novo curso: áreas e materias, horarios, axenda escolar, etc. - Facilita-lo coñecemento dos alumnos entre si e dos novos profesores. - Actividades para a integración e convivencia: <ul style="list-style-type: none"> • NOF (normas de convivencia). Dereitos e deberes dos alumnos. • Funcións do delegado. Elección de delegado. • Elaboración dunhas normas propias de aula. • Habilidades sociais: - Presentación do departamento de orientación - Desenvolvemento de actividades dirixidas a aprender a estudar. - Desenvolvemento de actividades que potencien valores e actitudes: amizade e compañeirismo, respecto, tolerancia, sinceridade, xenerosidade, respecto, orden , limpeza, ... - Desenvolvemento de habilidades básicas de interacción social: <ul style="list-style-type: none"> • Sorrir. Saudar. Pedir e facer favores. • Habilidades para facer amizades; cooperar e compartir. Pedir axuda. . • Habilidades para expresar os sentimentos: Expresar emocións. Recibir emocións. • Defender os seus dereitos. Asertividade. - Actividades de educación para a saúde. <ul style="list-style-type: none"> • Prevención de drogodependencias • Educación sexual • Problemas coa alimentación. - Actividades de orientación académica e profesional - Temas puntuais de interese e debate - Cumprimenta-la documentación correspondente prescrita na normativa vixente respecto ó grupo de alumnos. 	Titor/a Profesores
	Titor/a		Titor/a Profesores
	Titor/a D. Orientación		Titor/a
	Titor/a Xefe de estudos D. Orientación Profesores		
	Titor/a Profesores Orientadora		Titor/a Orientadora
	Titor/a Xefe de estudos D. Orientación Profesores		Titor/a Profesores
	Titor/a		Titor/a Profesores
	Titor/a		Titor/a Profesores
			Titor/a D Orientación Especialistas externos
			Titor/a D Orientación Titor/a Profesores
			Titor/a

ACTIVIDADES COS PAIS

INDIVIDUALMENTE	Responsable	EN GRUPO	Responsable
- Entrevista da orientadora cos pais/nais do alumnado de novo ingreso no centro no momento de solicitar praza .	Orientadora	- Reunión dos pais/nais de cada grupo de alumnos/as ó principio de curso.	Titor/a Orientadora
- Entrevista persoal coa familia do alumnado dirixida a obter información relevante sobre cada alumno/a e para solicitar a súa colaboración.	Titor/a	- Reunión final co grupo de pais de 4º de Ensinanza Secundaria Obrigatoria.	Titor/a Orientadora
- Realización de entrevistas individuais cos pais e nais ó longo do curso, na hora de titoría, co fin de facer un seguimento continuo do alumnado, informando e asesorando sobre o seu fillo/a , e fomentando a colaboración familia-escola.	Titor/a		
- Comunicación ós pais e nais das faltas de asistencia .	Titor/a		

ACTIVIDADES DOS PROFESORES			
INDIVIDUALMENTE	Responsables	EN GRUPO	Responsables
- Planificación da acción titorial para o presente curso	Titor/a Orientadora	- Reunións dos equipos docentes para:	Xefe de estudos Titor/a Profesores do grupo D. Orientación
- Facilitar información a cada profesor e profesora, ó principio do curso e ó longo do mesmo, das características individuais de cada alumno e alumna..	Titor/a	<ul style="list-style-type: none"> • Facer a avaliación e seguimento do alumnado , acordando a adopción de medidas de atención que foran precisas tendo en conta o Plan de Atención á Diversidade. • Coordinar estratexias docentes de cara ó grupo de alumnos. 	
- Formación na acción titorial	Cada profesor	- Formación na acción titorial	C.C.P.

RECURSOS

Recursos Humanos

A función titorial forma parte da función docente, polo tanto implica a participación de todo o profesorado pero principalmente dos tiores e titoras , coa axuda do departamento de orientación e coa coordinación das xefas de estudos.

Contamos con axentes externos que colaboran na atención do alumnado en temas puntuais:

- Pesonal de Asfedro (Prevención da Saúde)
- Centro de Planificación Familiar de Ferrol (Educación Sexual)
- Persoal doutros centros (Información Académica e Profesional)
- Asociación Quérote
- Forzas Armadas
- Universidades
- Guardia civil(Plan para a mellora da convivencia e seguridade escolar)
- Educadora familiar dos Servizos Sociais do Concello

Recursos espaciais

A maior parte da función titorial desenvólvese nas propias aulas. Existe una sala onde os tiores poden atender ós pais e nais. En ocasións usamos o comedor para charlas conxuntas de varios grupos.

Recursos materiais

O Departamento de Orientación conta con abundante material para o apoio á función titorial:

- Materiais propios da titoría en grupo
- Bibliografía sobre como desenvolver a función titorial
- Bibliografía específica sobre temas específicos a tratar na titoría.
- Materias elaborados polo propio departamento

Algúns destes materiais están no propio departamento e outros na salas de profesores e nas propias titorías.

AVALIACIÓN DO P.A.T.

O Plan de Acción Titorial será aberto e flexible e polo tanto revisable . Para avaliar este plan servirémonos das conclusións que resulten de ter en conta os seguintes criterios:

CRITERIOS DE AVALIACIÓN XERAIS

- Grao de consecución dos obxectivos xerais
- Implicación dos axentes da función titorial
- Coordinación dos axentes da función titorial
- Espacios e tempos para a acción titorial
- Recursos para levar a cabo a acción titorial

C.- Plano de orientación académica e profesional

Outro dos nosos obxectivos é a revisión e continuación do plano de orientación académica e profesional. Un dos principais puntos de mira son os cursos de 3º e 4º da E.S.O., últimos cursos da Educación Secundaria no que é fundamental tomar unha serie de decisións que serán cruciais para o futuro académico e profesional dos rapaces. Este plano deberá estar presente no proceso de desenvolvemento curricular.

Consideramos a Orientación Académica e Profesional como unha actividade inseparable e integrada no proceso educativo do alumnado; levárase a cabo nos seguintes ámbitos:

- 4 Nas actividades de ensino/aprendizaxe
- 4 Nas titorías
- 4 No seguimento individual co/coa alumno/a
- 4 No diálogo coas familias
- 4 Nas actividades específicas xerais do centro

1) Metodoloxía

Os principios metodolóxicos que se seguirán partirán da participación activa e dun modelo de traballo colaborativo dos membros do Departamento de Orientación e das/dos titoras/es; utilizaranse os recursos do entorno, partindo dos intereses e necesidades do alumnado, dos profesores e dos pais, fomentando a reflexión e o espírito crítico .

As actividades de Orientación Vocacional e profesional serán impartidas basicamente polo/a profesor/a titor/a nas horas de titoría baixo o asesoramento do Departamento de Orientación do centro, este lle facilitara o/a titor/a a información que desexe sobre as distintas opcións académicas e laborais.

O Departamento de Orientación intervirá directamente en actividades dirixidas ó alumnado, profesorado ou familias, individual ou colectivamente para:

- 4 Aplicar probas de aptitudes, intereses, hábitos de estudio,...
- 4 Informar sobre: carreiras universitarias, ciclos de formación profesional específica, modalidades de bacharelato, materias optativas, saídas laborais,...
- 4 Asesorar individualmente en aspectos académicos ó alumnado.

4 Asesorar ás familias sobre as posibilidades futuras do/da alumno/a.

As actividades irán dirixidas polo tanto, igual que a Acción Titorial:

T Ó/a alumno/a considerado individualmente

T O Grupo-Clase

T Ás familias

T Ó profesorado

2)Obxectivos

- Ø Coñecerse a si mesmo: as súas posibilidades e limitacións, para poder tomar decisións axeitadas de cara ó seu futuro académico e Profesional.
- Ø Coñecer o sistema educativo: materias optativas na ESO e no Bacharelato; modalidades de Bacharelato; ciclos formativos de formación profesional; ensinanzas non regradas,...
- Ø Coñecer o sistema socio-laboral: saídas laborais, dereitos e deberes do/a traballador/a; cómo buscar emprego;...
- Ø Coñecer o seu papel na comunidade: asumir os valores da comunidade e manter unha conducta coherente con eles; coñecer os seus recursos; relacionarse cos outros membros de dita comunidade e integrarse nela de forma axeitada.
- Ø Implicar no proceso de orientación a tódolos elementos que forman parte da comunidade escolar: alumnas/os, nais e pais, profesorado,...
- Ø Desenvolver a capacidade crítica, exercitando os hábitos de reflexión e análise do alumnado.
- Ø Asesorar ó profesorado sobre como introduci-la orientación académica e profesional nas distintas areas
- Ø Asesorar ó profesorado sobre aspectos académicos e profesionais de interese para o alumnado.
- Ø Informar e asesorar ós pais e nais sobre as distintas opcións que se lles presentan ós seus fillos e fillas
- Ø Asesorar ós pais e nais sobre como apoiar e axudar ós seus fillos e fillas no proceso de toma de decisións.

3)Actividades

As actividades temporalizaranse nos tres trimestres ó longo do curso, si ben teremos en conta que as actividades de orientación vocacional e profesional van orientadas prioritariamente a 3º e 4º; nestes cursos orientarase individualmente o alumnado cando o solicite, dada a transcendencia das súas decisións de cara o seu futuro.

Hai que ter en conta que moitas das actividades do Plano de Orientación Académica e Profesional solápanse coas actividades do Plano de Acción Titorial, de feito os titores e as titoras desenvolverán o Plano de Orientación nas súas tarefas de titoría. A continuación vou expoñer algúns exemplos de actividades a desenvolver neste senso, tendo en conta que han de

adecuarse ós diferentes niveis e grupo

a) Actividades co grupo-clase

-Actividades integradas nas distintas areas

- § Dotar de sentido práctico estas materias
- § Informar ósalumnado sobre profesións e estudos relacionados coa formación do profesorado

-Actividades a realizar nas titorías

- § Os meus intereses profesionais
- § Aprendo a tomar decisións
- § Que podo facer ó terminar o curso
- § Requisitos das diversas opcións
- § ¿Qué estou disposto a facer ?

-Actividades xerais do centro

- § Visitas a centros de traballo
- § Conferencias de profesionais
- § Visitas a IES da zona onde se imparten bacharelatos

b) Actividades dirixidas ó alumnado considerado individualmente

- Ø Asesoramento por parte do titor e titora nas súas horas de atención ó alumnado
- Ø Asesoramento por parte da orientadora nas súas horas de atención ó alumnado

c) Actividades dirixidas ás familias

- q Asesoramento individualizado por parte do titor ou titora nas súas horas de atención a familias
- q Asesoramento individualizado por parte da orientadora nas súas horas de atención ás familias
- q Actividades dirixidas ó colectivo de familias dun mesmo grupo ou nivel.

d) Actividades dirixidas ó profesorado

- .. Asesoramento a través da CCP
- .. Reunións da orientadora para informar e asesorar con Departamentos didácticos, titores e titoras dun mesmo nivel, profesorado dun grupo, tódolos titores e titoras...

D) Avaliación do plan

Avaliaremos os obxectivos previamente programados e faranse propostas de mellora para o vindeiro curso.

As persoas que exercen a xefatura de estudos reuniranse co Departamento de Orientación para analizar si se acadaron ou non os obxectivos previstos; para analizar as dificultades que foron xurdindo: ver si se resolveron ou non, que quedou por facer, que se pode engadir ou modificar o vindeiro curso para mellorar o programa.